

Reactie van de gezamenlijke masteropleidingen Kunsteducatie/Master of Education in Arts op het wetsvoorstel inzake de Tweede Fase havo en vwo

Logica brengt je van A naar B. Verbeelding brengt je overal.

Albert Einstein

Veel aandacht gaat op dit moment uit naar de kwaliteit van het onderwijs en de aansluiting van het onderwijs op de noodzakelijke competenties van de 21^e eeuw. Terecht. Het is van essentieel belang voor de toekomst van onze samenleving dat mensen van alle leeftijden leren zich in een snel veranderende wereld staande te houden en invloed op de vormgeving ervan uit te oefenen. Hiervoor zijn de volgende competenties o.a. van cruciaal belang: creativiteit/probleemoplossend vermogen, kritisch denken, samenwerken en ICT geletterdheid.¹ Dit zijn sleutelcompetenties bij het leren in en vanuit de kunst. Dat cultuureducatie aan de ontwikkeling van die competenties bijdraagt is een feit dat ook door de staatssecretaris wordt erkend.

De masteropleiding Kunsteducatie ontwikkelt en verdiept deze competenties interdisciplinair bij de docenten in de kunstvakken die zich via de master verder willen professionaliseren. Sinds enkele jaren geven gekwalificeerde masters Kunsteducatie daarmee een kwaliteitsimpuls aan CKV- en kunstvakonderwijs. Vakoverstijgend werken, doorlopende leerlijnen en samenwerking met kunstenaars en culturele instellingen zijn speerpunten hierbij.

Voor de verankering van deze kwalitatieve ontwikkeling – die bijzonder is in vergelijking met andere Europese landen – pleit de verkenningcommissie V.O voor ‘een hogere status van het vak CKV door het met een cijfer af te sluiten’.² Het wetsvoorstel om CKV niet langer een verplicht eindexamenvak te laten zijn staat haaks op de eerder door het ministerie gevraagde adviezen van de verkenningcommissie en van de onderwijsraad.

De zes masteropleidingen Kunsteducatie in Nederland vrezen dat met de uitvoering van het wetsvoorstel de kwaliteit van het onderwijs achteruit gaat door

- het verdwijnen van een doorlopend curriculum in de ckv-vakken doordat de examenverplichting vervalt, of nog erger, helemaal verdwijnen van kunstvakken in het onderwijs. En dit terwijl daar in het po zwaar op wordt ingezet door datzelfde ministerie en er voortdurend gepleit wordt voor kwaliteit door borging en verankering;
- vermindering van inzet in het VO van gekwalificeerde kunstvakdocenten die door hun expertise een appel op het verbeeldingsvermogen van leerlingen kunnen doen;
- afname van de participatie aan kunst en cultuur omdat een verplicht vak CKV duurzame verbindingen legt tussen onderwijs en culturele instellingen;
- verschraving van de basis voor talentontwikkeling omdat met CKV een brede kennismaking met de kunstvakken verdwijnt. Met name de kunstzinnige/artistische vorming van talent zal hierdoor getroffen worden. De minister stelt nu voor dat scholen vrijwillig culturele vorming in de vakken Nederlands of geschiedenis kunnen vormgeven. Over de kunstvakken wordt in het wetsvoorstel niet gesproken!;
- onvoldoende ontwikkeling van de onderzoekende en innovatieve competenties bij leerlingen door beperking van de letterlijke speelruimte.

Naast de dalende kwaliteit van het onderwijs vrezen de masteropleidingen voor de volgende ongunstige maatschappelijke ontwikkelingen:

---

¹ Partnerschip voor for 21st Century Skills (2006)

² Preadvies Verkenningcommissie Kunstvakken (2011)

- Culturele en kunstzinnige vorming komen door het wetsvoorstel als verplichte taak van de overheid in het gedrang. Hierdoor komen de universele rechten van het kind op volledige deelname aan het culturele en artistieke leven onder druk te staan. Dat geldt met name voor bevolkingsgroepen die in mindere mate aan kunst en cultuur participeren. Zie Artikel 31 Rechten van het kind.³
- Culturele instellingen verliezen door het schrappen van het vak CKV een zeer belangrijk podium voor de educatie-opdracht die de overheid expliciet aan die instellingen stelt.
- Uitvoering van het wetsvoorstel zal tot het verdwijnen van werkgelegenheid voor docenten in de kunstvakken, educatieve medewerkers van culturele instellingen en kunstenaars leiden.

Als het wetsvoorstel daadwerkelijk een kwaliteitsimpuls aan cultuureducatie wil geven, moeten er duidelijke en verplichtende kaders komen voor

- de artistieke en educatieve kwaliteit van het onderwijsaanbod;
- aansluiting bij doorgaande leerlijnen vanuit het basisonderwijs zoals deze nu met de regeling 'Cultuureducatie van Kwaliteit' zullen worden versterkt;
- duurzame samenwerking met culturele instellingen
- ruimte voor verbeelding en experiment.

We are the learning species, and our survival depends on our ability to adapt not only in the reactive sense of fitting into the physical and social worlds, but in the proactive sense of creating and shaping those worlds.

David Kolb

De zes masteropleidingen Kunsteducatie van de Hanzehogeschool & NHL Hogeschool, ArtEZ Hogeschool, HKU Utrecht, AHK Amsterdam, Hogeschool Rotterdam & Codarts, Fontys Hogescholen & Hogeschool Zuyd, Eindhoven

---

³ Artikel 31 'De staten die partij zijn eerbiedigen het recht van het kind volledig deel te nemen aan het culturele en artistieke leven, en stimuleren het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen op culturele, artistieke, recreatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.'